

Monitor Sociaal Domein Gemeente De Wolden

Eenheid Dienstverlening en Activering

Periode: januari – september 2023

Inleiding

Voor u ligt de monitor Sociaal domein van gemeente De Wolden tot en met september 2023. In de P&C kalender is opgenomen dat we de monitor Sociaal domein tweemaal leveren in 2023 in Q1 en in Q3.

In de rapportage richten we ons op de subdomeinen participatie(-wet), (Wet) maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en samenkracht en burgerparticipatie. De rapportage focust hierbij op financiën en volumeontwikkelingen in het lopende jaar.

Sociaal domein over-all

Via het sociaal domein ondersteunen we inwoners van de gemeente op diverse wijzen. Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van een aantal kengetallen over de jaren 2020 tot en met 2022 en over het 3e kwartaal 2022 ten opzichte van het 3e kwartaal 2023 weer.

Kengetallen gemeente De Wolden		2020	2021	2022	2022	2023
				tm sep		tm sep
Jeugd	Unieke klanten	551	579	469	520	505
	Unieke voorzieningen	1.053	1.038	803	915	806
Wmo	Unieke klanten	1.466	1.421	1.298	1.428	1.332
	Unieke voorzieningen	3.683	3.623	3.731	4.453	2.986
	zorgvolume (uren)	119.497	119.887	88.159	118.122	87.879
	zorgvolume (dagdelen)	19.967	17.778	13.242	17.564	13.784
	zorgvolume (etmalen)	344	30	26	26	26
Participatie	Unieke Uitkeringen (ex TOZO)	249	236	228	227	208
	Re-integratievoorzieningen	728	757	577	655	568

In onderstaande tabel de actuele begroting 2023 ten opzichte van de bestuursrapportage 2023. Voor een nadere toelichting met betrekking onderstaande tabel verwijzen wij naar de bestuursrapportage 2023.

Bestuursrapportage 2023			
Bedragen * € 1.000			
Taakveld	Actuele begroting 2023	Prognose einde jaar	Verschil
630 Inkomensregelingen	1.933	1.919	14
671 Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-
05 Solide basis voor De Wolden	1.933	1.919	14
	-	-	-
610 Samenkracht en burgerparticipatie	3.150	2.150	999
620 Wijkteams	854	1.040	-187
640 Begeleide participatie	1.651	1.667	-16
650 Arbeidsparticipatie	662	720	-58
660 Maatwerkvoorziening (WMO)	944	946	-2
671 Maatwerkdienstverlening 18+	4.811	4.633	178
672 Maatwerkdienstverlening 18-	4.725	4.988	-263
681 Geëscaleerde zorg 18+	-129	-129	-
682 Geëscaleerde zorg 18-	660	450	210
630 Inkomensregelingen	262	262	-
07 Sociaal	17.589	16.728	861
Saldo	19.522	18.647	875

Basis jaar
2023

Vergelijkend jaar
2022

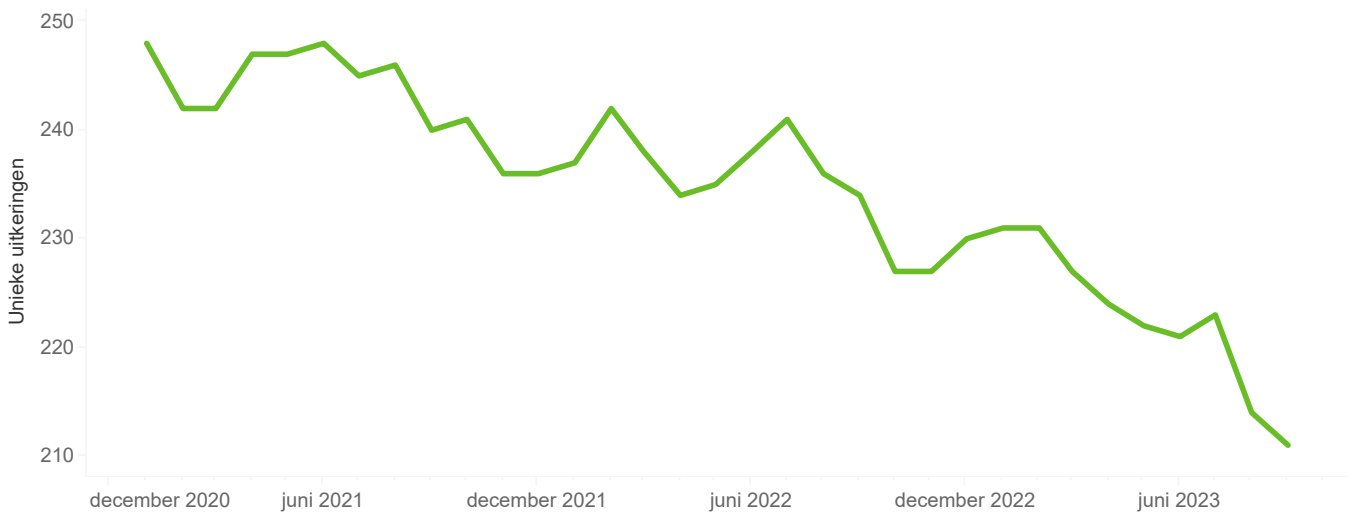
Huidige maand
September

Participatie (werk en inkomen)

211 inwoners ontvangen eind september een bijstandsuitkering. De vraag naar arbeid blijft groot. Voor inwoners met lichte problematiek of inwoners welke niet op 100% loon waarde kunnen werken blijven de kansen daardoor redelijk om een passende werkgever te kunnen vinden. Ook komen er werkgevers bij waar de beheersing van de Nederlandse taal minder belangrijk is waardoor onder andere statushouders meer mogelijkheden krijgen. Bij inwoners die een uitkering aanvragen zien we vaak dat meerdere problemen de oorzaak zijn van de noodzaak om een beroep te doen op de bijstand. De weg terug naar de arbeidsmarkt vraagt voor deze inwoners vaak meer tijd en een maatwerk aanpak is hierbij vaak noodzakelijk.

Ondanks de hogere instroom van inburgeraars daalt het aantal inwoners met een bijstandsuitkering. Het gericht inzetten van re-integratie middelen in combinatie met een goede afstemming met werkgevers en nazorg draagt hier sterk aan bij.

Verloop aantal uitkeringen

Basis jaar
2023Vergelijkend jaar
2022Huidige maand
September

Aantal unieke uitkeringen per leeftijdscategorie

Per leeftijdscategorie

Het merendeel van de inwoners met een bijstandsuitkering is ouder dan 46 en ontvangt vaak al langere tijd (> 12 maanden) een uitkering. Het gaat hierbij om inwoners die door een beperking vaak niet meer kunnen deelnemen aan het arbeidsproces.

Basis jaar
2023

 Vergelijkend jaar
2022

 Maand
September

Unieke inwoners met jeugdhulp

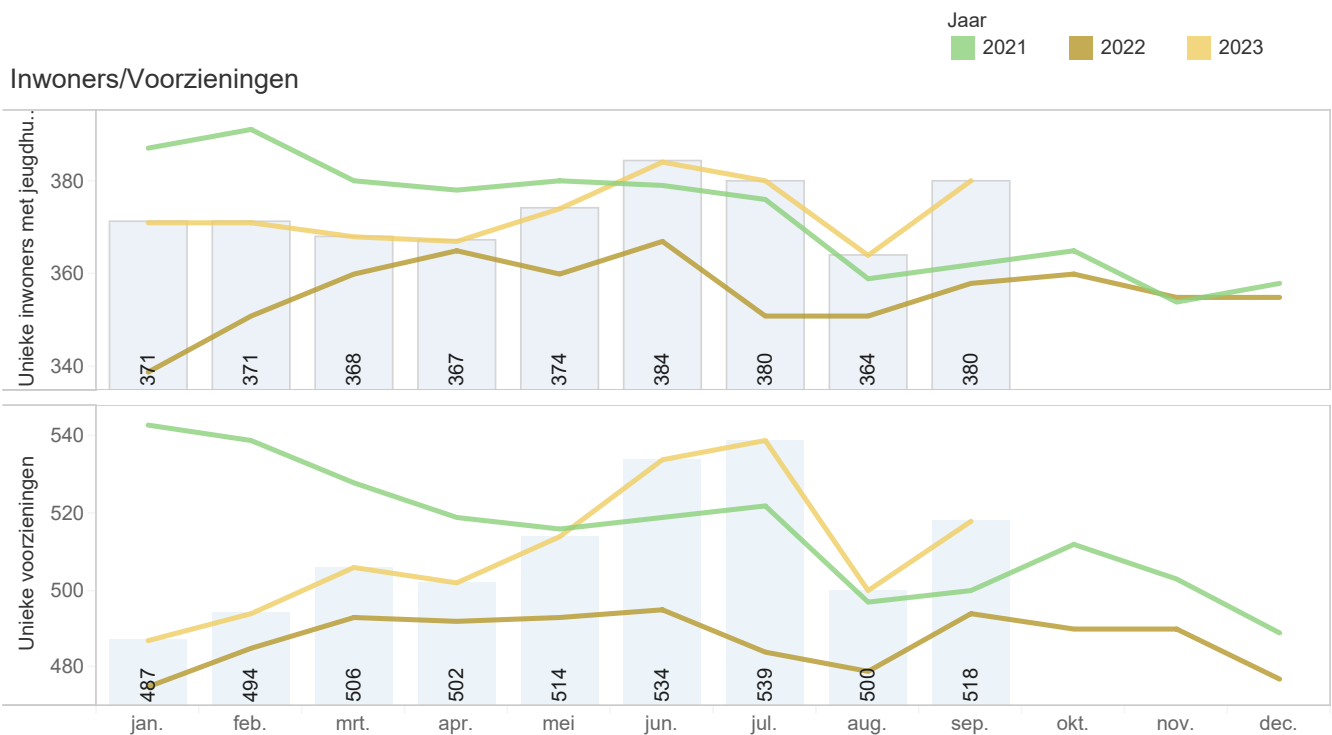
511 ▲
9,0% vs 2022

Unieke voorzieningen

822 ▲
2,4% vs 2022

Jeugd

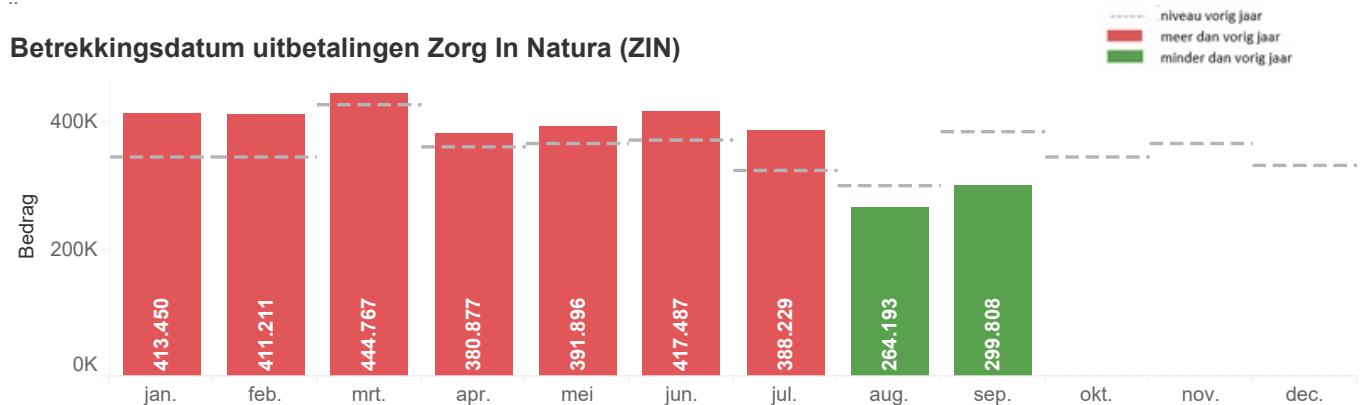
Het aantal unieke inwoners met jeugdzorg is met 8,5% gestegen. Het aantal voorzieningen is minder hard gestegen met 2,0%. Dit betekent dat we per inwoner minder voorzieningen toekennen. Vanuit de toegang kijken we kritisch naar wat we inzetten. De toename van het aantal inwoners met jeugdhulp zien we voornamelijk binnen de specialistische GGZ.

Facturen worden door zorgaanbieders achteraf ingediend, waardoor in de tabel de laatste maanden niet representatief zijn.

We zien de eerste maanden van 2023 een toename van de kosten.

Betrekingsdatum uitbetalingen Zorg In Natura (ZIN)

Basis jaar 2023	Vergelijkend jaar 2022	Maand September	Klanten/Voorzieningen Voorzieningen

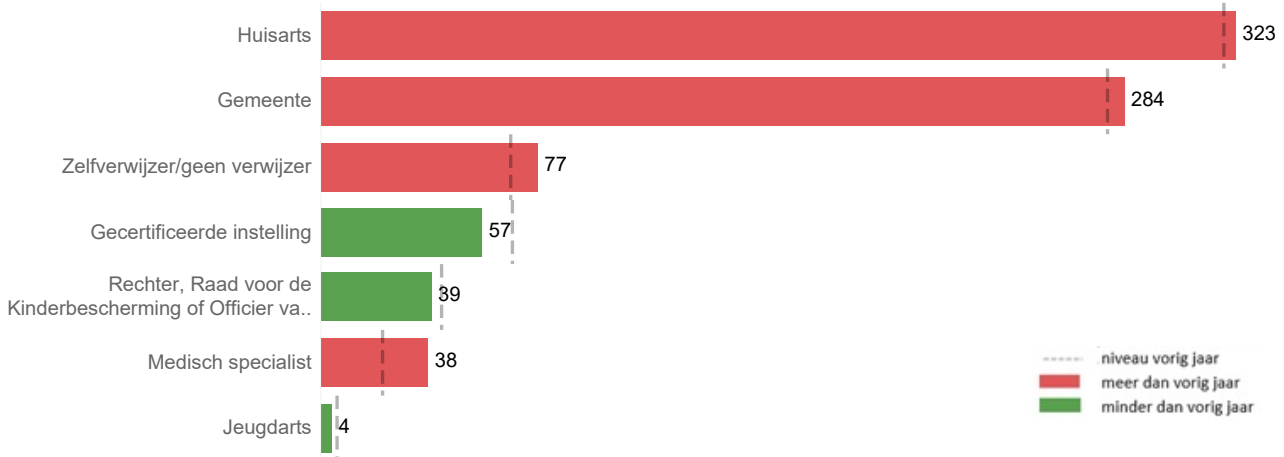
Verwijzers

De jeugdhulp wordt met name door externe verwijzers toegewezen. Per verwijzer is (de zwaarte van) de doelgroep verschillend.

De verwijzingen van huisarts en gemeente zijn iets toegenomen ten opzichte van 2022. De verwijzingen van de rechtbank en gecertificeerde instellingen zijn lager. Dit is waarschijnlijk een na-ijl effect van het gewijzigde woonplaatsbeginsel.

De verwijzingen van medisch specialisten neemt toe.

Verwijzers Voorzieningen

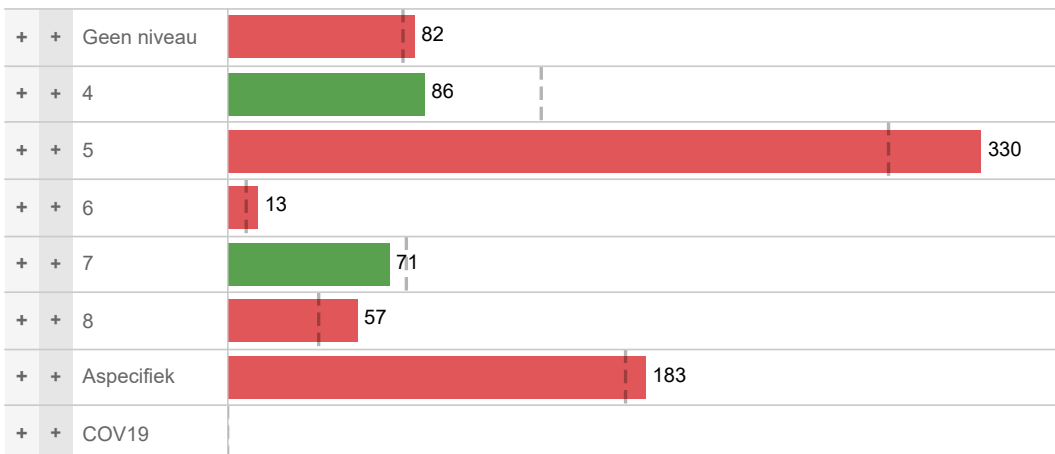

Per interventieniveau

We zien een stijging bij niveau 5 en 6 en een stijging bij niveau 8. Mogelijk is dit nog een effect als gevolg van Corona. We zien daarbij een toename van specialistische GGZ.

Aantal Voorzieningen per interventieniveau

[Klik op een staaf voor een verdere uitsplitsing](#)

- 4: licht ambulante
- 5: ambulante midden
- 6: ambulante zwaar
- 7: dagopvang
- 8: 24-uurs zorg

Basis jaar
2023

Vergelijkend jaar
2022

Maand
September

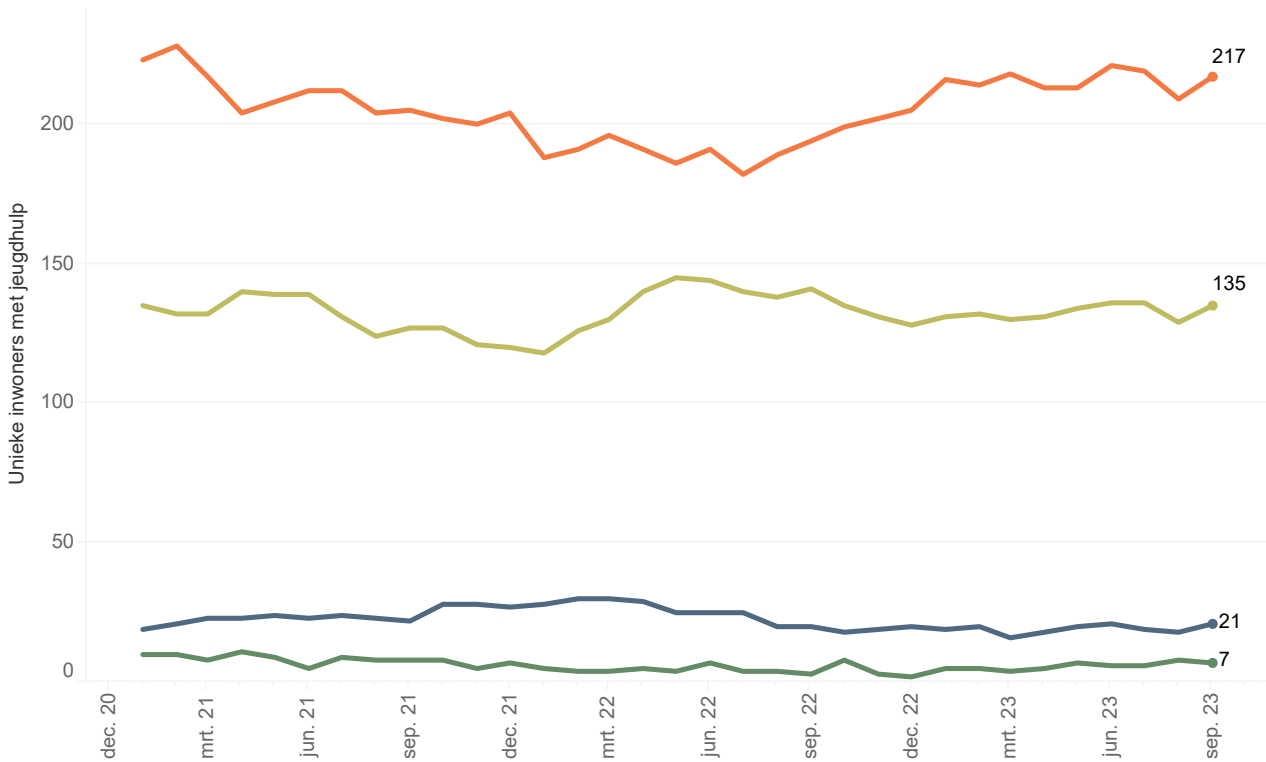
Klanten/Voorzieningen
Voorzieningen

Per leeftijdsgroep

Zorg wordt voor een groot deel ingezet voor de leeftijdsgroep 5-12 jaar. Dit beeld is stabiel.

Verdeling leeftijd

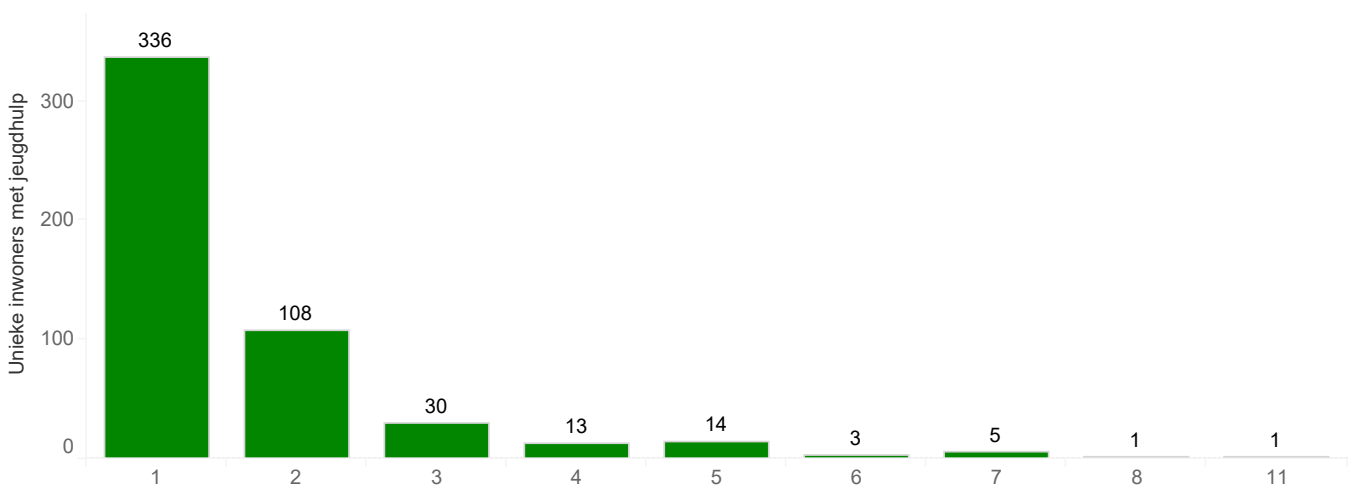
- Leeftijdscategorie
- 0 tm 4
  - 5 tm 12
  - 13 tm 17
  - 18 en ouder

Spreiding voorzieningen per inwoner

De meeste inwoners met jeugdhulp hebben 1 of 2 voorzieningen. Het aantal voorzieningen wordt gezien over een jaar, dit kunnen dus ook verschillende voorzieningen na elkaar zijn of een tijdelijke overbruggingsvoorziening.

Aantal Inwoners met jeugdhulp met aantal voorzieningen (2023)

Basis jaar
2023

 Vergelijkend jaar
2022

 Maand
September

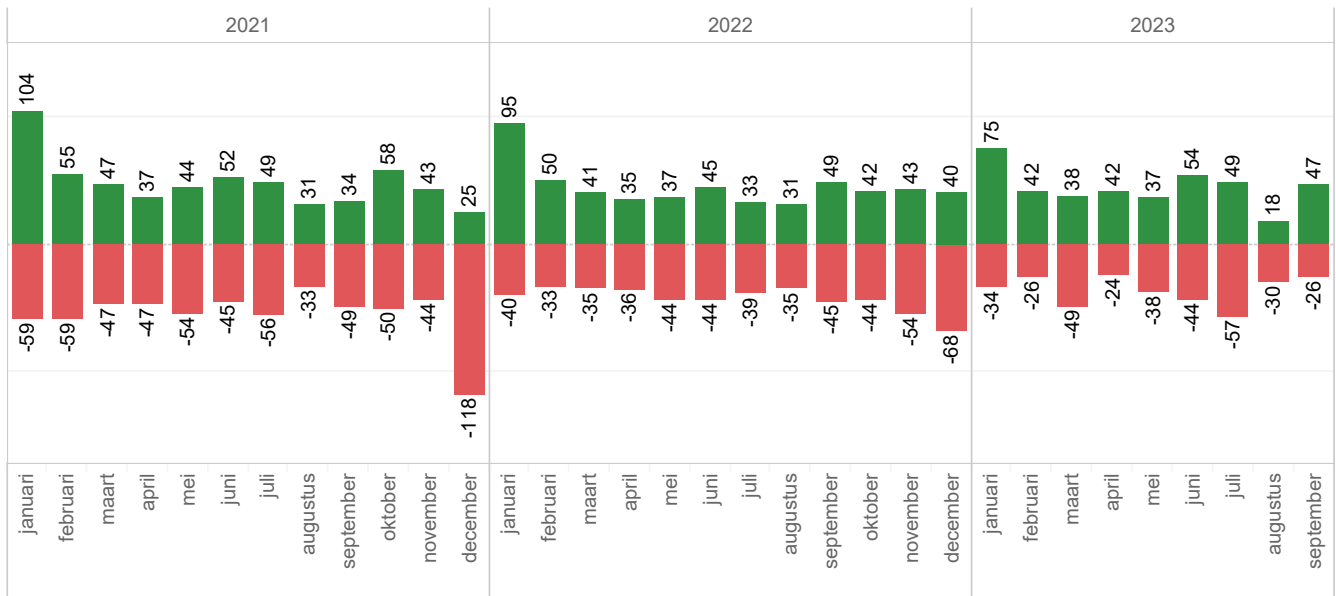
 Klanten/Voorzieningen
Voorzieningen

Instroom en uitstroom

De grafiek geeft een overzicht van instroom en uitstroom m.b.t. voorzieningen.

Er zijn in 2023 304 voorzieningen toegekend en 311 voorzieningen afgerond.

Ontwikkeling Nieuwe en Aflopende voorzieningen

Uitleg

Nieuwe voorzieningen/inwoners:

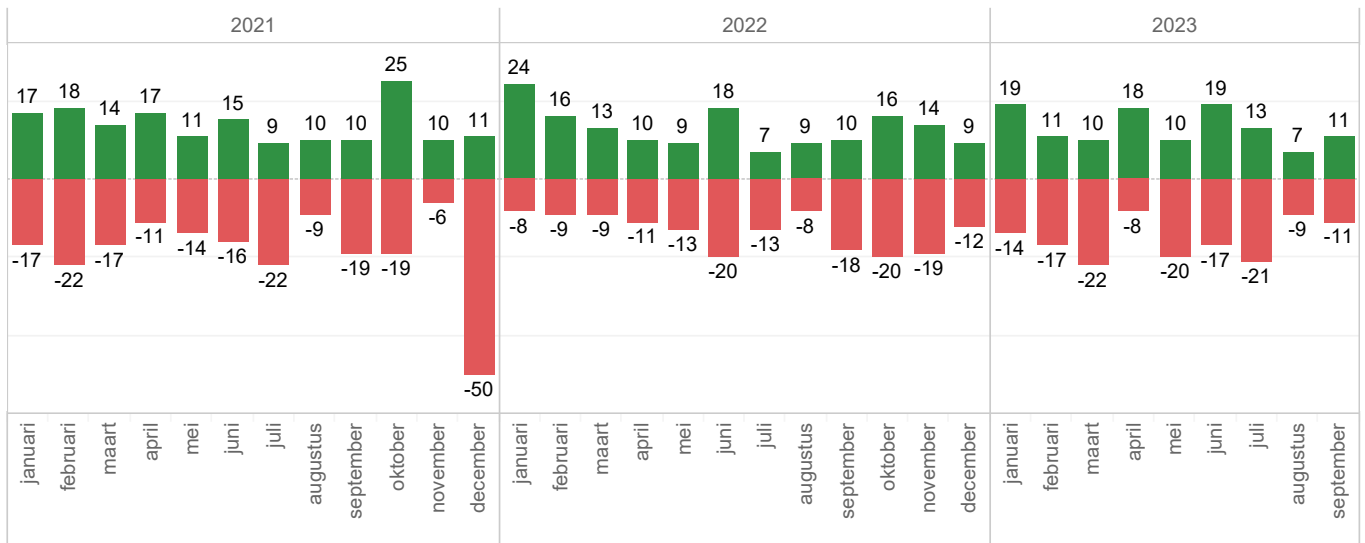
(De nieuwste) Voorzieningen waarbij de startdatum voorziening in de betreffende maand ligt.

Aflopende voorzieningen/inwoners:

(De laatste) Voorzieningen waarbij de einddatum voorziening in de betreffende maand ligt.

Aantal inwoners

In 2023 zijn 108 inwoners met jeugdhulp ingestroomd en 147 uitgestroomd.

Basis jaar
2023

Vergelijkend jaar
2022

Maand
September

Voorziening categorie
All

Aantal inwoners met WMO

1 329 ▲
+2,5% vs 2022

Aantal inwoners met WMO ZIN

1 303 ▲
+3,2% vs 2022

Aantal inwoners met WMO PGB

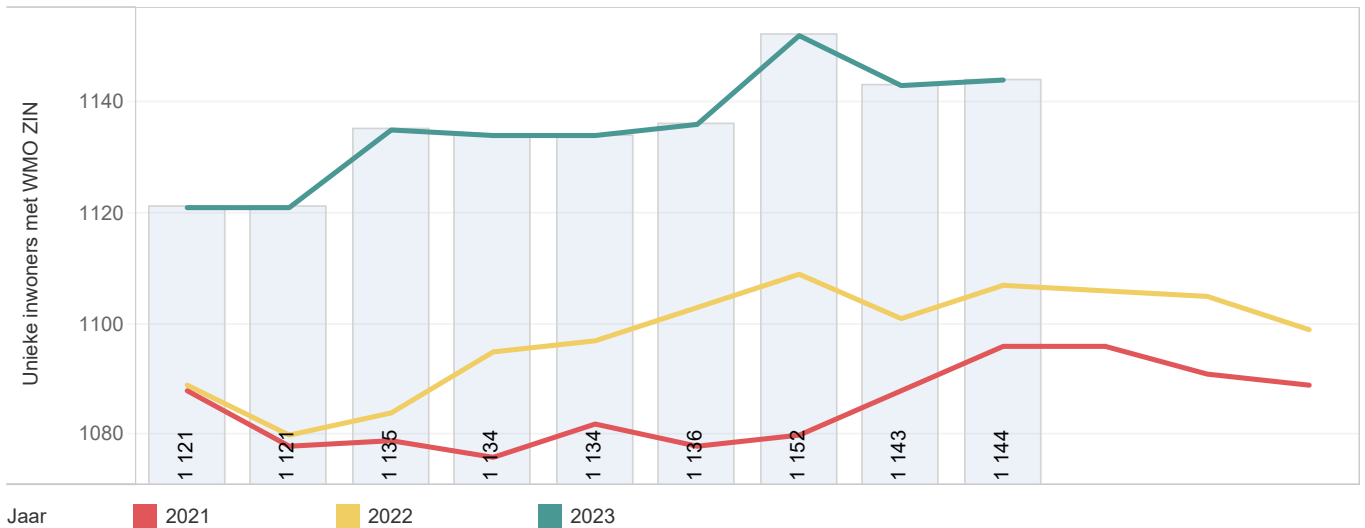
53 ▼
-11,7% vs 2022

Overzicht beeld inwoners

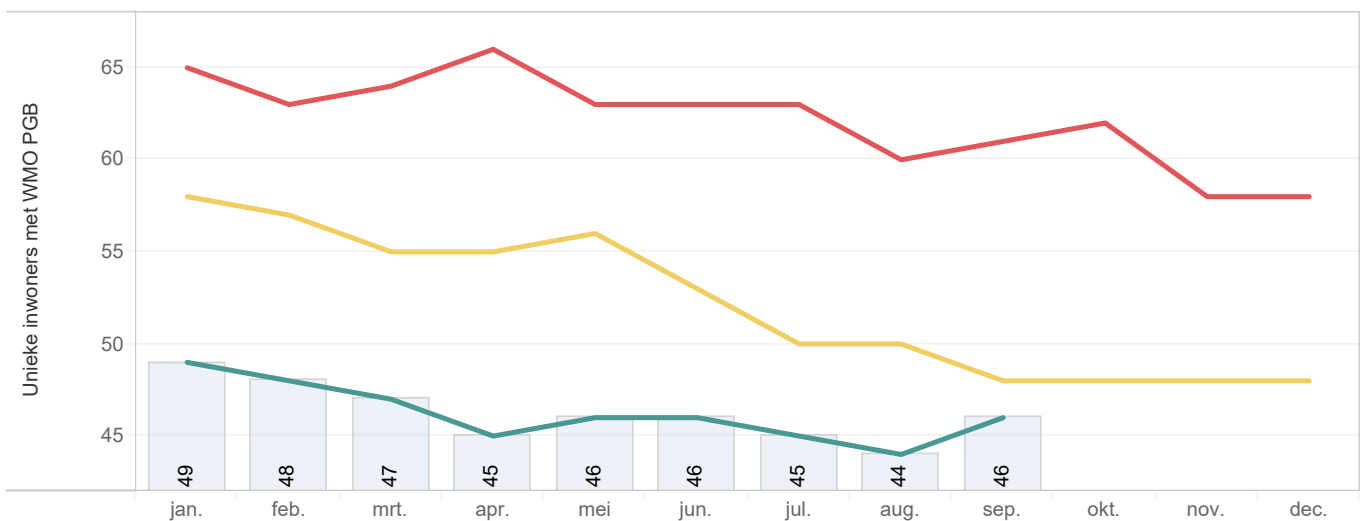
We zien nog steeds een stijgende trend wat betreft het gemiddelde aantal inwoners met een Wmo voorziening op het vlak van Wmo huishoudelijke hulp, tastbare voorzieningen en woningaanpassing. Op het vlak van Wmo begeleiding zagen we eerder dit jaar een daling van het aantal inwoners, dat hier gebruik van maakt maar nu is er ook sprake van een lichte stijging.

Op het vlak van de PGB zet de dalende trend van de afgelopen jaren zich door. Dit valt grotendeels te verklaren door het grote aantal aanbieders dat zorg in natura biedt en de mogelijkheid om cliëntgebonden overeenkomsten te sluiten met een specifieke aanbieder. Ook de PGB vaardigheidstoets, die een inwoner moet afleggen om een PGB voorziening te kunnen ontvangen, zorgt voor een lagere instroom in PGB voorzieningen

Inwoners met Zorg In Natura (ZIN)

Inwoners met Persoon Gebonden Budget (PGB)

Basis jaar
2023

Vergelijkend jaar
2022

Maand
September

Voorziening categorie
All

Aantal inwoners met WMO

1 329 ▲
+2,5% vs 2022

Aantal inwoners met WMO ZIN

1 303 ▲
+3,2% vs 2022

Aantal inwoners met WMO PGB

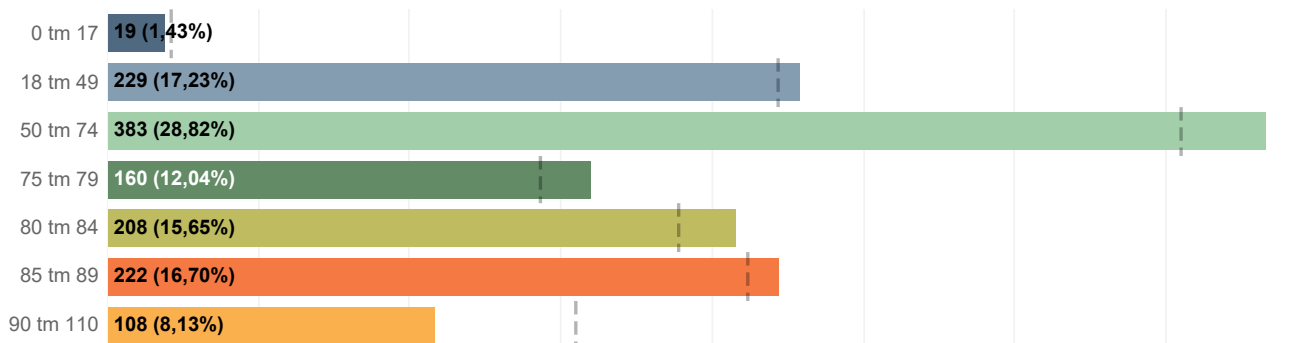
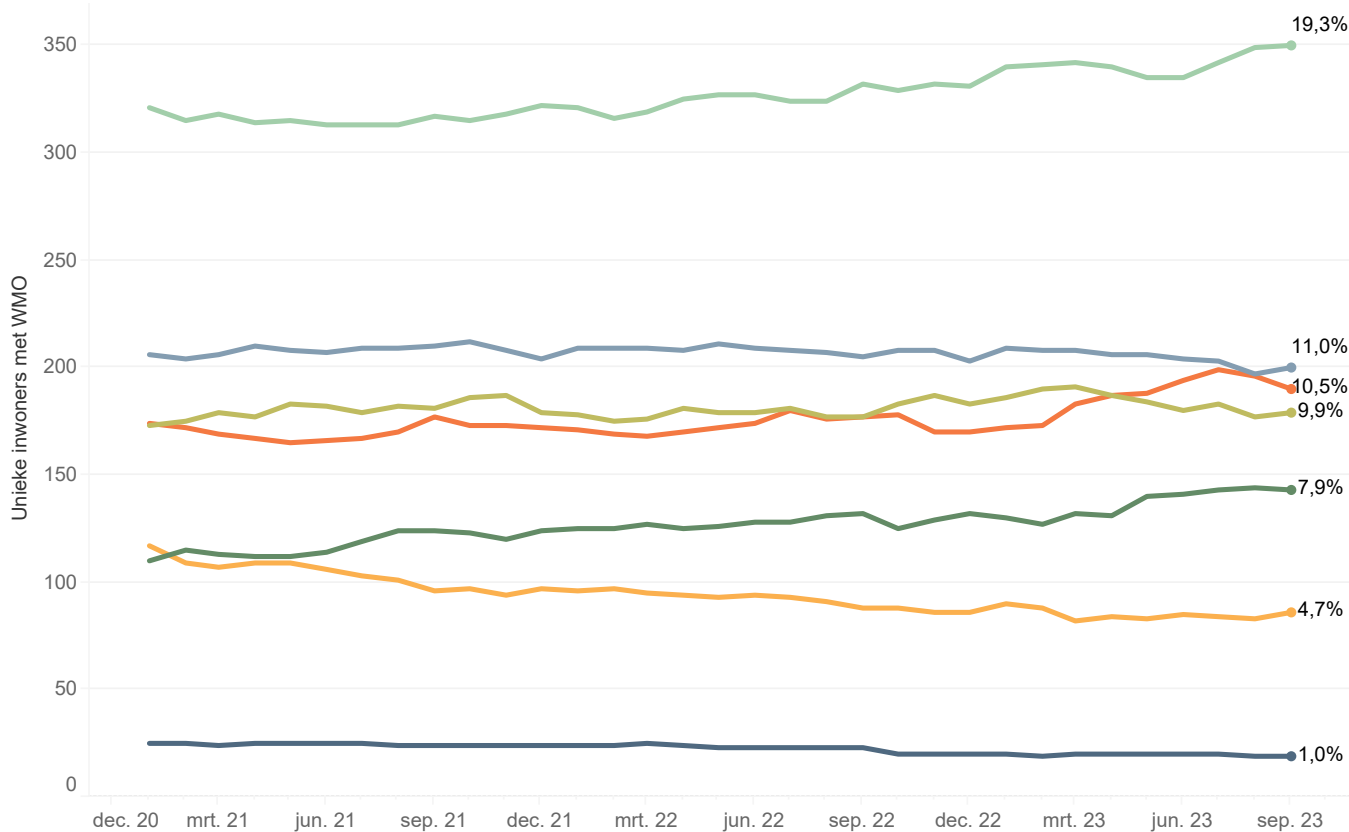
53 ▼
-11,7% vs 2022

De meeste inwoners die gebruikmaken van een Wmo voorziening zijn tussen de 50 en 74 jaar oud. Dit geldt voor alle soorten Wmo voorzieningen met uitzondering van Wmo begeleiding. Bij Wmo begeleiding is de grootste doelgroep die gebruik maakt van deze voorziening tussen de 18 en 49 jaar oud.

Leeftijdscategorie

■ 0 tm 17
 ■ 18 tm 49
 ■ 50 tm 74
 ■ 75 tm 79
 ■ 80 tm 84
 ■ 85 tm 89
 ■ 90 tm 110

Leeftijdopbouw

Basis jaar
2023

Vergelijkend jaar
2022

Maand
September

Voorziening categorie (zorgv..
Begeleiding

**Zorgvolume
(uren)**

21.894 ▲
+3,8% vs 2022

**Zorgvolume
(dagdelen)**

13.871 ▲
+4,8% vs 2022

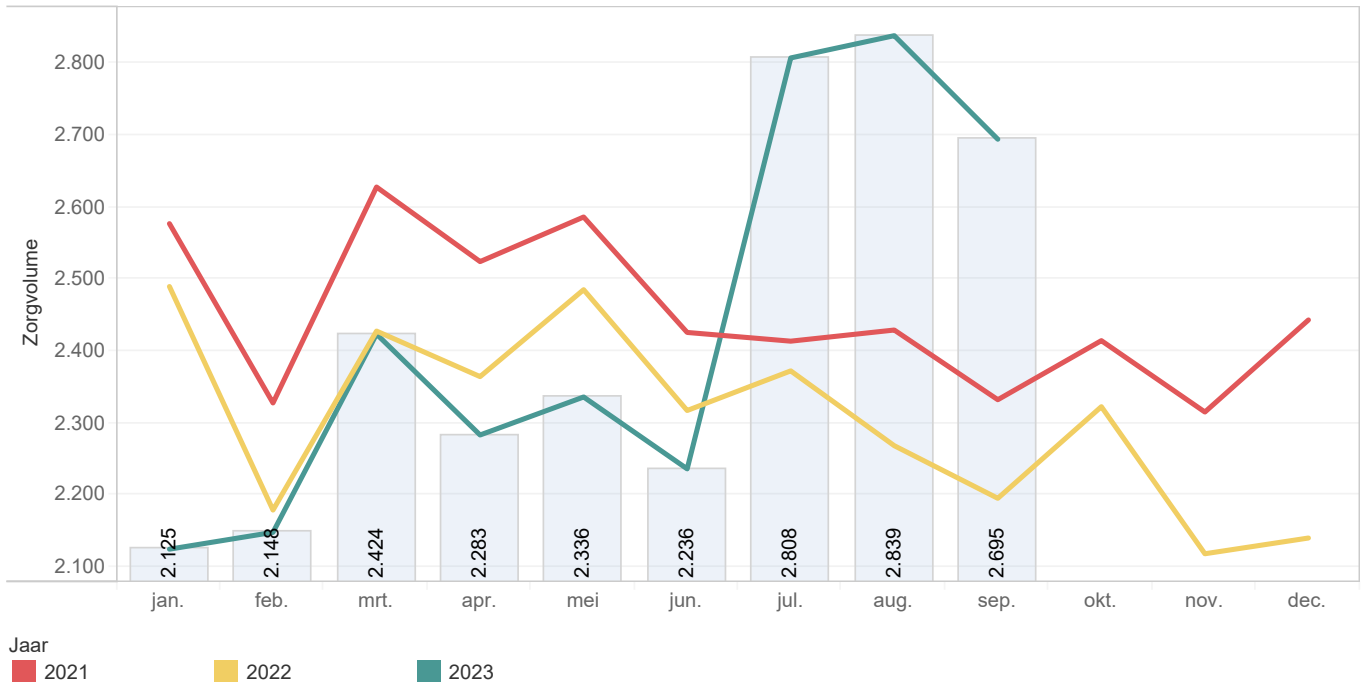
**Zorgvolume
(stuks)**

4.272 ▲
+19,4% vs 2022

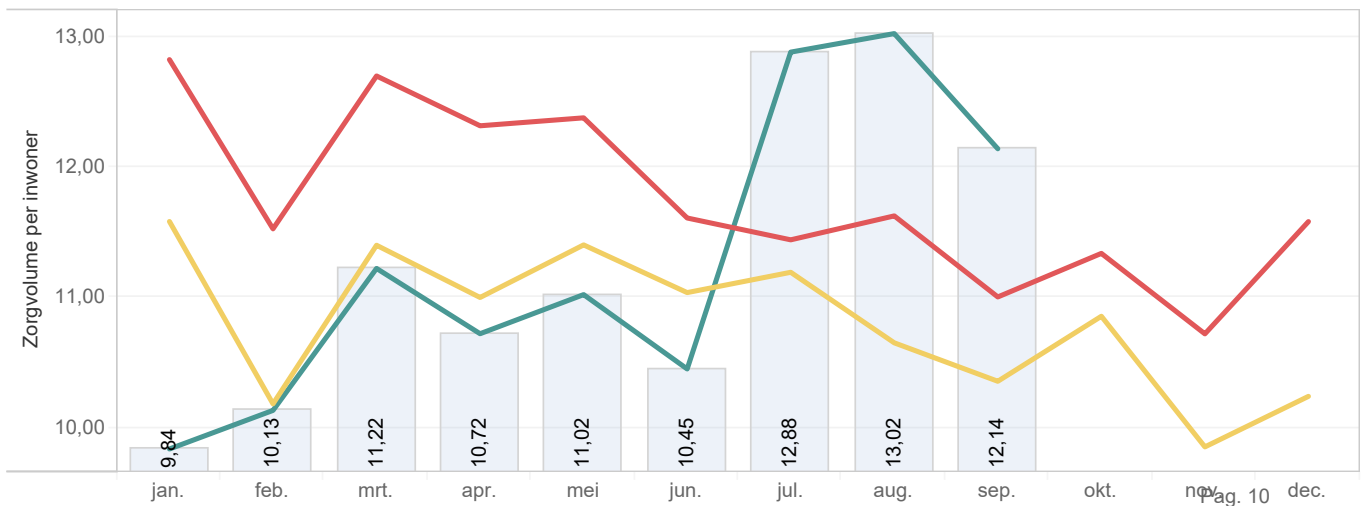
Zorgvolume Wmo begeleiding

In 2022 en begin 2023 was er een duidelijke trend van een dalend zorgvolume waarneembaar. Vanaf mei tot september is er echter sprake geweest van een hogere instroom van het aantal inwoners dat gebruik maakt van Wmo begeleiding, waarbij ook sprake was van gemiddeld zwaardere casuïstiek. Hierdoor is het zorgvolume gestegen. Dit lijkt echter tijdelijk te zijn.

Zorgvolume in Uren

Zorgvolume in Uren per inwoner

Basis jaar
2023

Vergelijkend jaar
2022

Maand
September

Voorziening categorie
Hulp bij Huishouden

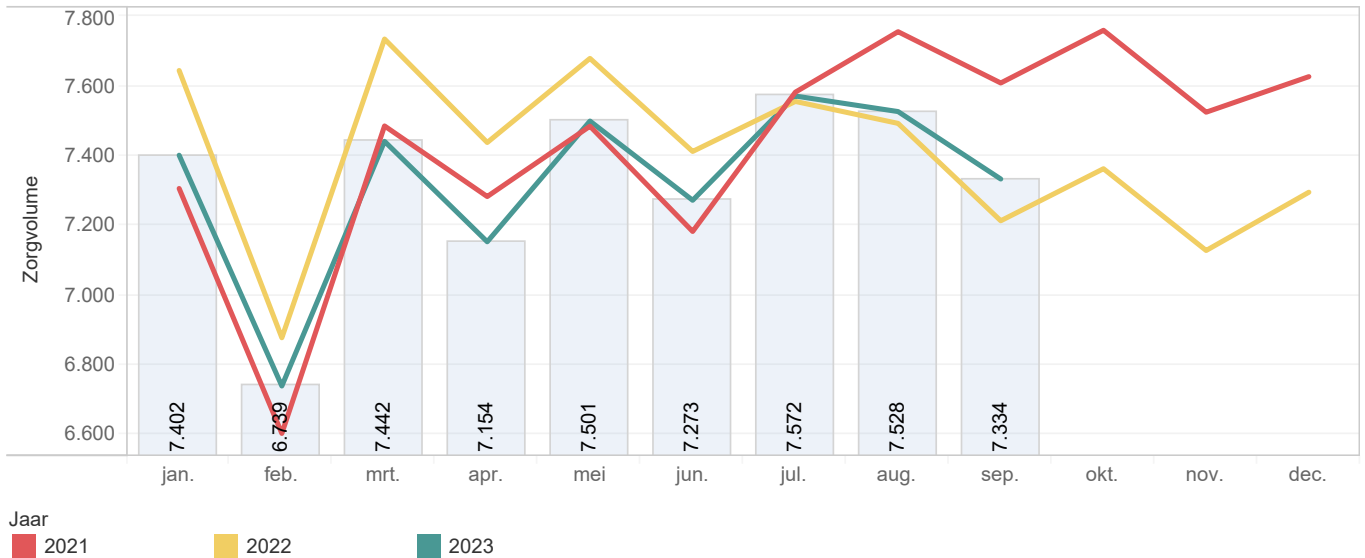
Zorgvolume (uren)

65.945 ▼
-1,7% vs 2022

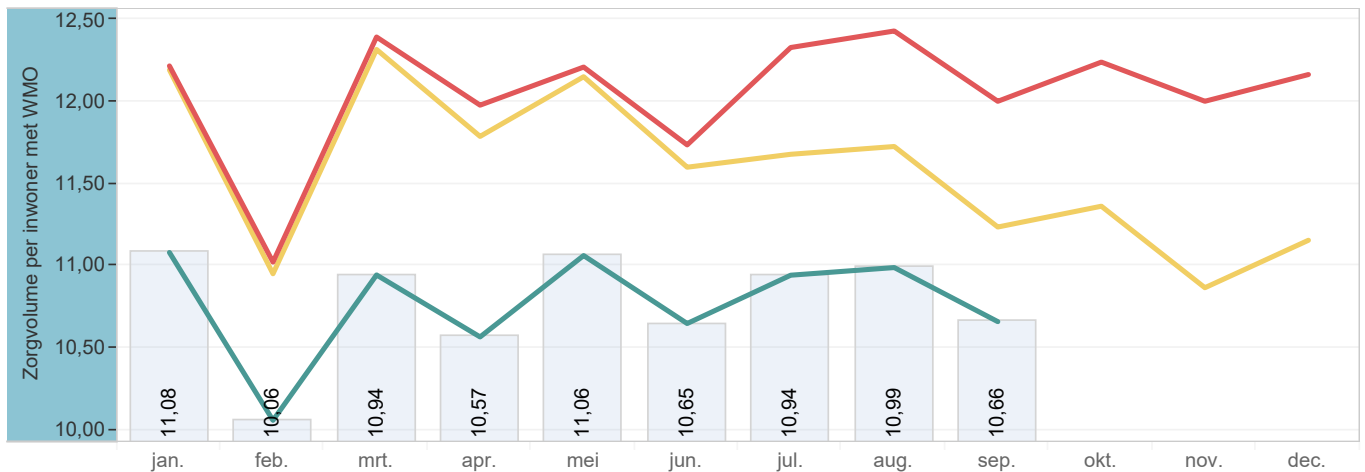
Zorgvolume Wmo huishoudelijke hulp

Het totale zorgvolume van de Wmo huishoudelijke hulp is gedaald ondanks een toename van het aantal inwoners met een Wmo voorziening huishoudelijke hulp. Reden voor een daling van het totale volume en het volume per inwoner is de toepassing van het nieuwe normenkader.

Zorgvolume in Uren

Zorgvolume in Uren per inwoner met WMO

Basis jaar
2023

Vergelijkend jaar
2022

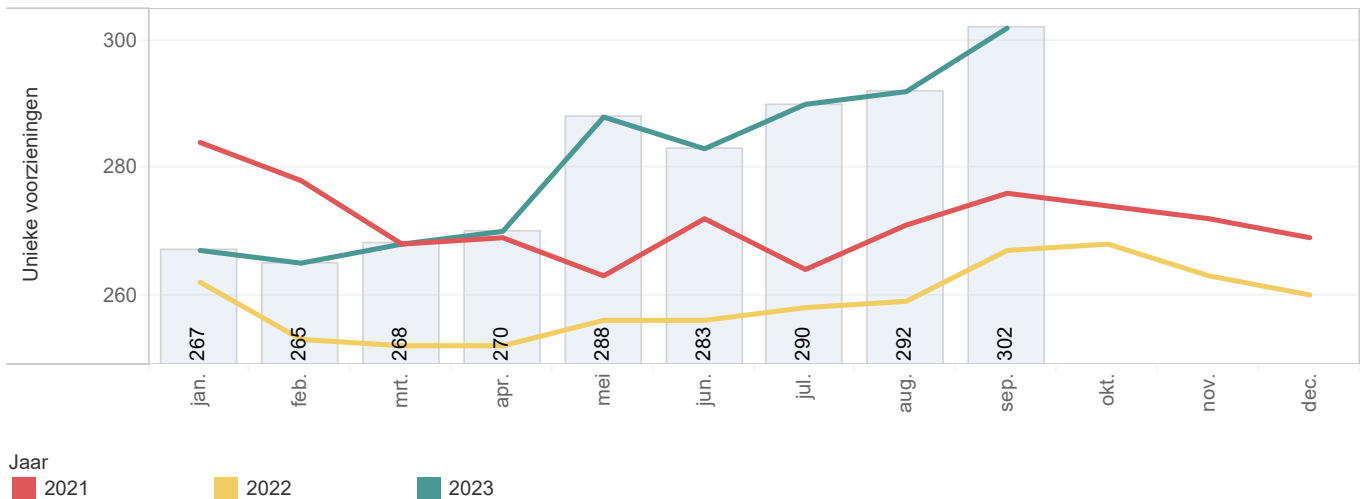
Maand
September

Voorziening categorie
Woon

Voorzieningen Woningvoorzieningen/aanpassingen

We zien een stijging in het aantal woningvoorzieningen en woningaanpassingen. Er zijn relatief meer trapliften geplaatst en er heeft meer onderhoud aan woonvoorzieningen plaatsgevonden. Een trend valt nog niet waar te nemen en een echte conclusie valt aan deze stijging dan ook niet te verbinden.

Voorzieningen over tijd - ZIN

Vergelijkend jaar
2022

Betaald

95.451 ▼
-14,6% vs 2022

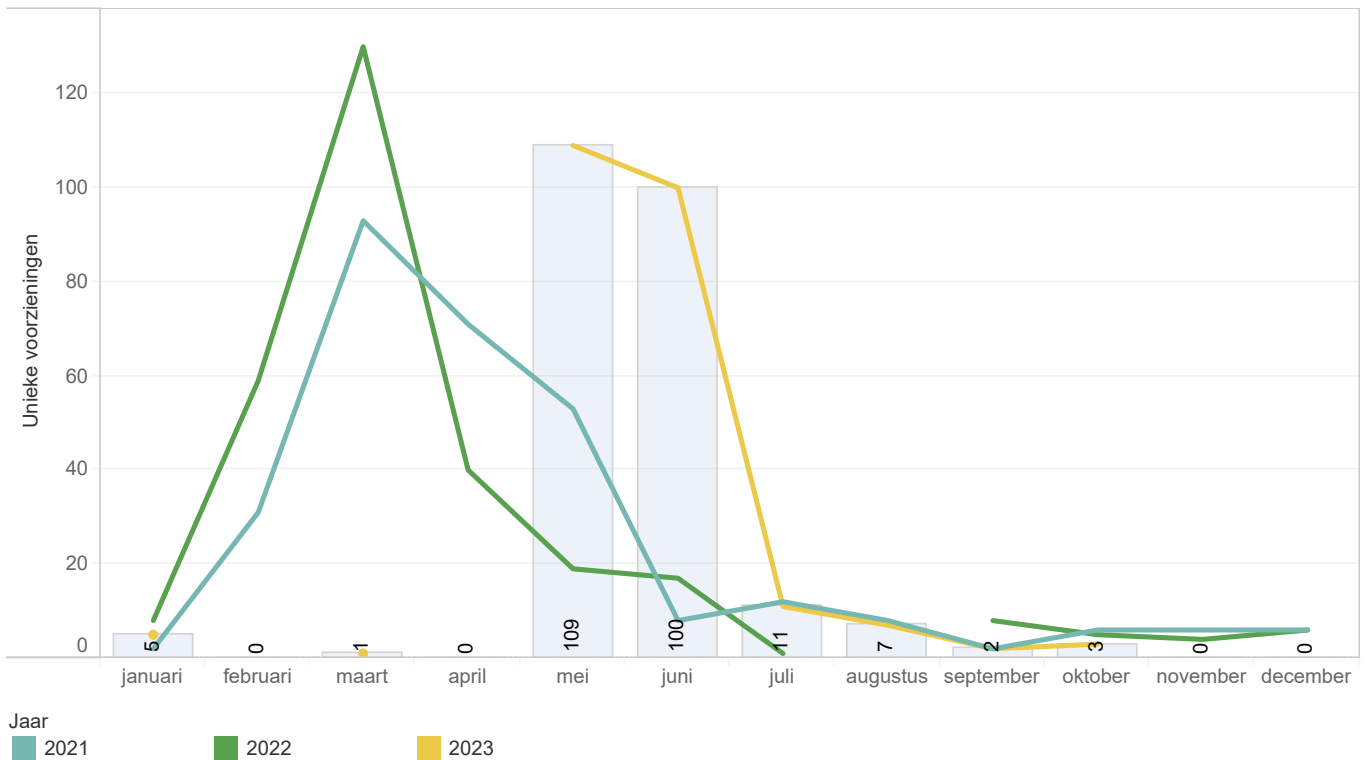
Unieke voorzieningen

262 ▼
-12,7% vs 2022

Meerkosten

De meerkosten Wmo (een tegemoetkoming in kosten van chronisch zieken en gehandicapten) lijken in 2023 aanzienlijk lager uit te vallen dan in 2022 op basis van de werkelijke aantallen. Dit geldt zowel voor het uit te betalen bedrag als het aantal verstrekte voorzieningen. De verwachting is niet dat er zich nog grote wijzigingen voor zullen doen in het laatste kwartaal van 2023.

Verloop voorzieningen

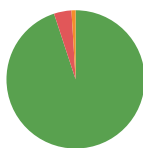

Verdeling toekenning

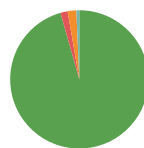
2021

2022

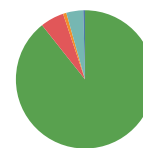
2023

Toekenning
94,95%

Toekenning
95,61%

Toekenning
89,33%

Besluit

■ Toekenning

■ Afwijzing

■ Buiten behandeling

■ Leeg

■ Null

Conclusie/samenvatting

Tot het 1e kwartaal 2023 zagen we de aantallen (inwoners met een zorgbehoefte/voorzieningen) in grote lijnen afnemen. Tot en met het 3e kwartaal 2023 zien we de aantallen Jeugd en Wmo toenemen. Bij participatie zien we de aantallen nog steeds afnemen. Hieronder volgt een toelichting per domein:

* Participatie; de grote vraag naar arbeid zorgt nog steeds voor een afname van het aantal inwoners met een bijstandsuitkering, dit ondanks de hogere instroom van inburgeraars. Het gericht inzetten van re-integratie middelen in combinatie met een goede afstemming met werkgevers en nazorg draagt hier aan bij.

* Jeugd; het aantal inwoners met een voorziening jeugdhulp is meer gestegen dan het aantal voorzieningen jeugdhulp. Dit betekent dat we per inwoner minder voorzieningen toekennen. Vanuit de toegang kijken we kritisch naar wat we inzetten. De toename van het aantal inwoners met jeugdhulp zien we voornamelijk binnen de specialistische GGZ.

. Het aantal verwijzingen via de gemeente en de huisarts is iets hoger dan in 2022. De verwijzingen vanuit gecertificeerde instellingen en de rechtbank zijn lager. Dit is waarschijnlijk een na-ijl effect van het gewijzigde woonplaatsbeginsel.

. Het aantal verwijzingen van jeugdhulp op interventieniveau 5, 6 en 8 is gestegen. Dit is mogelijk een effect als gevolg van corona. Dit betreft de toename van het aantal inwoners met jeugd binnen de specialistische GGZ.

* Wmo; het aantal inwoners dat gebruik maakt van Wmo voorzieningen stijgt, dit is in lijn met de voorspelde vergrijzing.

- Wmo huishoudelijke hulp; de reden voor een daling van het volume per inwoner is de toepassing van het nieuwe normenkader.

- Wmo begeleiding; bij begeleiding zien we dat er vanaf mei sprake is van een hogere instroom van het aantal inwoners dat gebruik maakt van Wmo begeleiding, waarbij sprake is van gemiddeld zwaardere casuïstiek. Hierdoor is het zorgvolume gestegen. Dit lijkt echter tijdelijk te zijn.

- Wmo voorzieningen; we zien ook een stijging in het aantal afgegeven Wmo voorzieningen en woningaanpassingen. Hier valt nog geen echte conclusie of trend aan te verbinden.